

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevei, 1925. július 5.

Broj 26. Szám.

Edno leto

je v cslovecem 'zítka be'záji nê doszta, vendar pa gda je z telkimi bremenami obklajeni, kak denésnyi cslovek, te miszlimo ka je tûdi i edno leto doszta. Csi pa vmememo kmeta ednoletno trûdapuno delo, te sze niti csûdivati nemremo natom, csi na edem moment pozábi vsze te'záve te, gda nyega edenlêten trûd sze julija mészeca z darovnitostjov ká'ze povrnôti, gda ednoga leta, sztrahota csákanye sze z dobrim 'zjom ká'ze plácsar.

Edno leto je preteklo, ka csákamo nasega znojnatnoga de'a nâszhaj. Edno leto nasega vlo'zenoga kapitála 'zj med vrêmena vödjánosztjov, kaksî bôde pôv blájzenoga julija, kelko krûha za nadalnye te'zko delo, kelko trôsta za prisesztnoszt i kelko vecs od vöszkovzête potrebdce, ki je nam potrebnâ na oltár domovine.

Komaj ka je tû mészec juli, 'ze ta, nê dugo escse nâsz na morszko válovje szpomínajôcsa, 'zítka polá pod koszé osztrom na zemlô nagnejo, odkéc szo z-isle, kakedno podánoszt szkázajôcs za koszca neômornoszt, ki je leto dñi csakao na té nâszhaj, na dár szvoje neobtrûdjenoszt. Vrêmena neprijétnosztam vödjáno szûje, tak da bi pripoznatî stelo tomi csloveki z recsmî: „ti szi me poszêjao, ti me po'zenjaj, vem ti je tá plácsa nê predoszta za tvoje med vrêmena vihêrami csakano neobtrûdavnoszt.“

'Zétva je tû, rendî sze premetávajo. Kakstêcs je znojnatni obráz toga koszca, dñok je vszâko brüsenyé koszé edna dike—hvalejka zráka dobrôti, koszé rezája—trûp pa molítev za blagoszloven dár. Zâto dên Petra i Pavla naj bode od pávra dícsen i poszvetsen, ár sze te zacsne zemlé ôszvetek.

Krûh je dnesz szvetovno pítanye; i gda sze 'zétva 'ze zacsnoia, gda vidi vszâki, te 'zítka goszpôd kelko nam dovoli krûha v bodôcse, té je tû nê szamo kmeti na veszeli, ki za szvoj ednoleten trûd izda more dobro oblohnanye pricsakûvati, nego bi moglo bidti veszeli vszem, ki odtoga pôva csákajo tûdi szvoje prisesztno bivoszt.

I je rêszan tak. 'Zétva ki sze je 'ze zacsnoia, je malo bôgsi pôv obečsávajôcsa, veszeli nâjvékso kmeti prineszla, ár tak vidi, ka je nyega delo i csákanye nê po nyega krívdi prislo pod kvár, zâto je obednim za prisesztnoszt potrôstani, kurázo do nadalnye delâ za drûgo 'zêtev je tak zadôbo. Zvûn kmeta ji pa escse vecs jeszte, ki nê zâto, ali escse bole sze veszeli tomi dobromi pôvi, lêpoj letini. 'Ze csûjemo glászi, gde od edne, gde od drûge sztrâni: lêpo sze ká'ze szilje, miszlimo ka sze nisterni nâjde med nasimi verniki, ki bôdo z veszeli darûvali. Drûgi jesztejo ki sze veszeli dobromi pôvi zâto, ka fâl nakûpûvlejo lêko i tak velki dobicsek doszênejo, tretji ka fâl bôdo krûh jeli, ti strti pa ka vecs dâcse lêko szpoberejo.

Pa tak rêszan jesztejo ki

sze veszeli, nê pa za kmeta dobrôto, ki je tak za szvoje ednoletno trûdapuno delo i csákanye oblohnani od zráka, nego za szvoj haszek, ki je tak csâka. Vszi—vszi bi radi drûgo 'zêtev meli, toda nê na delo'zelnom pôli, nego od trûdave nagnyeno-ga kmetskoga hrbita, na steroga sze z-vszo szilov lovîjo, kak glâdne pijajce, namerâvsi z-nyega edenleten dár tûdi z-cecati. Vendar je pa vsze tû prerano, ár nevêmo prisesztno edno leto, kak de mogôcsi prenosztî, nevêmo tá vnôga bremena csi ga nebo-dejo vkûper pote'zila i csi szi oponke szam domâ nebôde prisziljen sivati. Zâto pocsaszoma z terjâtvami, da po parlêtni szûkesínaj malo k szebi pride te prevecs zmantrâni kmet. naj le'zê docsâka nâszhaj prisesztnoga dela, csákanye — edno leto.

Evangelikus egyházmegyei közgyűlés Gornji Petrovcén.

Kevés érdeklődés mellett szabálytalanul folyt le a közgyűlés.
Egy indítvány sem került szavazásra. — Vita egy fellebbezés körül.

Mint köztudomásu, a Prekmurjei evangelikus egyházmegye június 29-én tartotta meg rendes évi közgyűlését, mégpedig a tavalyi Križevcén megtartott közgyűlés határozata értelmében G. Petrovcén. (Ez egyháztörvényadta joga az evang. egyház tagjainak, mely önrendelkezést biztosít.) Az idei közgyűlés nem volt olyan látogatott, mint volt tavaly, tekintettel a már akkor tapasztalt szabálytalan eljárás miatt. Amint azonban a tavalyi, éppugy az idei gyűlés sem a törvény alapján hozott határozatokat, jobbanmondva nem vezérelte a vezetőséget az a kötelesség, mely az egyháztörvény 82. és következő §§-aiban részükre előíratik. Nem csoda tehát, hogy mindinkább érdeklődés nélkül fognak a gyűlések lefolyni, ami egyben magának a vallásnak is ártalmára leend. Hivatkoztak ugyan, — utközben megtudott — egyes paragrafusokra, itt is csak mikor az egyház autonómiájának megsértését vélték megsértve látni, de leginkább mikor a lelkészek anyagja forgott veszélyben, de ugyanekkor nem tudták a paragrafusokat, mikor az egyházi tagok sérelme orvoslást keresett. Itt már a politikától eltanult korupció betegsége divott.

Szóval a közgyűlés úgy ahogyan mégis lefolyt. Az elnöklő e. m. felügyelő, Benko József M. Sobotai nagykereskedő szép szavakban adta elő megnyitó beszédjét, mely a vallás erkölcsiség ébrentartására intő példa volt nemcsak az egyház tagjainak, de annál inkább a lelkészi karnak, mely hovatovább mefeledkezik azon szent cél szolgálatáról, melyre, mint istenszolgái-

nak, küldetésük szól. (Tisztelet a kivételnek.) Ezután sorra került a napirend sorszerinti tárgyalása, mely mindaddig, míg adakozásokról és lelkész érdekekről volt szó, tárgyilagosan folyt le, mikor ellenben egyes fontos és gyülekezeti anyagi érdekekbe vágó kérdéssről lévén szó, akkor már sablonszerűen, gyors tempóban daráltatott le minden pont. Az ily eljárás természetesen túlhaladja a józan ész felfogóképességet, felér a korupciónak, mely ha bárhol, de éppen az egyház kebelében, az egyház közigazgatásában talajra nem találhatna, hanem azt a józan ész, az élet követelményei és erkölcsi törvények szerint emberies és vallási szempontból minden kritikát kizáróan kellene kormányozni. Így aztán beszélhetnénk törvényekről, autonómiáról, de ha magunk sem állunk ezen az alapon, akkor nem követelhetjük másoktól, hogy betartsák.

Amennyiben úgy a tavalyi, mint az idei közgyűlés nem a törvényben előírt keretek közt folyt le, fellebbezni pedig — Esperes ur kijelentése szerint — más magasabb fórum hiányában nem lehet, magától értetődő, hogy annak határozatai nem bírnak kötelező hatállyal. Tehát ha az egyes gyülekezetek nem vetik magukat önként alá az e. m. közgyűlés határozatainak, politikai hatóság igénybevétele nem jogos, azaz végrehajtás nem foganatosítható.

Különb is ha erről van szó, akkor még az is kétes, vajjon az egyházmegye fennhatósága egyáltalán elismerhető-e, mikor a megalakulás aligha volt keresztülvive az egyháztörvény

79. és 80. §-ai szerint, mely szerint az csak érdekelt egyházközségek meghallgatása után és csak úgy a felettes hatóság jóváhagyásával alakítható meg. Egyházmegye határozatainak végrehajthatósága tehát ezáltal kérdésessé válik. A közgyűlés lefolyásáról azonban beszéljenek a következő rövid jegyzetek:

Benko József egyhm. felügyelő ur megnyitóbeszéde közmegegyezéssel találkozott. de annál inkább okozott visszatetszést az előbb elhangzottak gyakorlati kevesztülvitele, vagyis a beszéd azon kitételének elvetése, mely mindenkit felszólít az összetartásra, és vallásunk istápolására, jogaink, törvényeink és szokásaink tiszteletben tartásával.

Hodos lelkésze panasszal járult a közgyűlés elé, amennyiben a gyűlekezete nem akarja megadni a múlt évi közgyűlésen megállapított valorizáció szerinti készpénzbeli járandóságot. Ugyanigy, de szóbeli panasszal tette ezt a pucinci gy. lelkésze is. Természetes, elnök, hogy a múlt gyűlés határozatainak érvényt szerezzen, utasította az egyhm. ügyészt, hogy a nem fizető gyülekezeteken hajtassa végre a valorizált összeget. Igen ám, de a végrehajtást azon egyszerű oknál fogva nem lehet foganosítani, mert a határozat nem a törvény rendelkezése szerint hozott, azaz nem történt meg az, amit annak 88. §-a előír. vagyis: „... Oly kérdésekben azonban melyek az egyh. községekkel véleményadás végett közöltettek, vagy új terhek kivetését, vagy a közterhek kivetési kulcsának megváltoztatását célozzák, egyházközségeként történik a szavazás.“ Elhiszük, hogy elnöklő felügyelő ebben nem lehet, annyira jártas, mint az ügyész, vagy a lelkészi kar, s nem is hivatása, hogy ezzel ráérjen foglalkozni, de annál inkább kellene ezt tudnia a többinek, nem hogy csak saját érdekükben citálják a törvényt. Miután szavazás egy indítvány felett sem történt sem a múltban sem ezuttal, az egyházközségekre a határozat nem bír jogérvénnyel. (Lásd: 1891—94 évi zsinati törvény 11 §-a: „az ág. hitv. evang. egyházban minden hatalom az egyházközségből ered“ és „mind törvényhozása, mind kormányzata, mindig az összes jogosult egyháztagok közrehatásának kifolyása.“ „A közgyűlések nyilvánosak s azokban a többség törvényesen nyilvánult akarata dönt.“ (§ 19.) stb. stb.

Egyház autonómiájára nagy hivatkozások voltak, de ha magunk nem tartjuk be a szabályszerűségeket, nehéz követelni azt másoktól.

Király öfelségétől engedélyeztet zsinat (törvényhozó gyűlés) megtartására kiküldöttek választása is szóba került. Miután ez a legfőbb törvénykező fórum, természetes a kiküldöttek, pláne gyülekezeti tagokra nézve fontos, delegálása szükséges. Csakhogy napidíjukra nincs megfelelő tőke. Hát hogyan legyen? A javaslat az volt, hogy olya-

nokat kell megválasztani, kik saját költségükön mennek, de azért megszávtak esperességi járulék címén — erre a célra — három éven át kétszeres összeget, melyet a gyülekezetek kötelesek fizetni. Ez nincsen rendjén azért, mert a törvény szerint kiküldött napidijait az illető egyházak kötelesek fizetni azért, hogy annak ellenében a tagok jogait a törvény alkotásánál meg is védjék. De nem úgy, mint az egyházmegyeyin! . . .

A vezetőség sajnálattal emlékeztet meg a még most is lelkész nélkül levő gyülekezetéről. Érdekes erről panaszkodnak, másik oldalon pedig az elagott lelkésznek odavágják, mikor az alamizsnának sem megfelelő fizetése szabályozását kéri, hogy talán egy fiatalabb lelkész kellene oda . . . Ez annyit jelent hogy menjen a . . . ha tisztességhen megöregedett. S ezt teszik mikor nincs elegendő lelkész. S amikor egyes szegény gyülekezeteknek nem jut lelkész, ugyan akkor van lelkész, aki gazdag bácskai gyülekezetben funkcionál. Az hiszik ez nem a vallás istápolásához, hanem anyagi érdekre vezetendő vissza. Tehát bort iszunk és vizet prédikálunk. . .

Fellebbezés. Ennél a pontnál bujlik ki az igazságtalanság, mely már a vallási szervezetbe is belefészkelődött. A puconci gyülekezet negyven aláírt fellebbezést nyújtott be a lelkész szabálytalanságai miatt, mely a gyülekezet kárára történt. Természetes ez egy elagott, saját magával tehetetlen felügyelő mellett megtörténhetik, azért is vannak gyülekezetek felügyelők nélkül, mert így könnyebben érvényesül a lelkésznek akarata a „tudatlanokkal” szemben, mikor nem tartják szem előtt az egyh. önrendelkezési jogát, ámbar másokkal betartatni kívánják. Hát ez is lehetséges? Na és amikor a fellebbezést még fel sem olvassák, annak tartalma a nyilvánossággal nem is közöltetik, mégis akadnak közöttük Judások, kik a gyülekezet érdeke ellen, csak egyszerűen a lelkész mellett emelnek szót, mintegy a fellebbezőket és a gyülekezetet magát kinevető modorban. Tette ezt egy lelkész, aki az államilag fizetett és fellebbezésben érintett tanító mellett csak azért foglalt állást, hogy védje lelkésztársa szabálytalanságát, pedig hát nem is olyan régen éppen ő ment házról házra hivei közt, hogy a két tanítójának eddigi fizetésének megtagadására rábírták őket, talán azért, hogy aztán ő kérhessen többet, s nem azért, hogy nekik nem járna fizetés, mert állami fizetést kapnak már. Tehát jogtalanul pártolta a puconci, s éppen azért, mert az egyáltalán a gyülekezetrel nincs közelebbi összefüggésben, csak annyiban, amennyiben a régisáját érdekükben kiakarják tölteni, természetesen ezt is a gyülekezet kárára, mert gyülekezetet előbbi tanítójához hívány köti, ami anyagi veszteséget jelent a gyülekezetnek. S még hozzá aztán földet is veszítsen a gyülekezet? Bár avval érvelt a nagylelkű és vallását minden tekintetben „védeni” akaró lelkész, hogy a földet nem lehet államosítani az új iskolatörvénnyel, mert a gyülekezet földje annak nevére van telekkönyvezve, habár kévéssel előbb azzal érvelt, hogy iskoláinkat elveszik, pedig hát mint felekezeti iskola szintén a gyülekezet nevére van.

Elég az hozzá, a szabálytalanság odáig fajult, hogy először elvetették a fellebbezést azért, mert törvény értelmében tizenöt napon túl két nappal később érkezett be a fellebbezés, ami nem igaz. Fellebbezés csak az egyhm. felügyelőségtől ment a lelkész hivatallig két napig, amit késésnek vettek azért, mert tulajdonképp a lelkész hi-

vatalnál kellene a fellebbezést benyújtani, amit azonban a fellebbezők nem akartak, nehogy elfogultság miatt a fellebbezés késedelmet szenvedjen. Na és »evo ga imase«, mégis lekészt. Ez az egyhm. ügyész érvelése volt, mert ő utközben tudta meg, hogy a fellebbezési határidő 15 nap, de arról, hogy a fellebbezés mikor volt exhibálva, arról nem győződött meg senki.

Esperes ur ennél a pontnál a helyet, hogy védelmébe vette volna a gyülekezet érdekét s emellett felolvasta volna a fellebbezést, röviden és részre hajlóan, ferdítve adta elő. Egyben pedig azzal érvelt, hogy elfoglaltsága nem engedi meg a szélesebbkörű munkát. Mi azonban azt hisszük, hogy aki nem bírja, ne is fogadja el. Viszont azonban sokkal üdvösebb munka akadna az esperesség belsejében az igazság oldalán munkálkodni, mint a mellékkeresetet hozó üzlettel foglalkozni, ha már a vallást fentartani akarjuk.

Miután a fellebbezés nem olvastatott fel, hanem azért ellene rugdalózni mégis volt merszük, ime hozzuk a fellebbezést teljes egészében, had lássa mindenki, hogy a fellebbezésnek igaza volt, annál is inkább mert a hiba ott kezdődött, mikor a lelkész protezsztját hozta be gyülekezeti számadások vezetőjének, jól lehet nem »ok nélkül«, a gyülekezet régi kántorja helyett, ki mint teljes fizetésű (ki most nem taníthat) egyéne a gyülekezetnek, ezt ingyen teljesítette és aki sem nem köszönt le, sem fegyelmileg nem lett elmozdítva. Különben beszéljen a fellebbezés, mely a tizenegyedik napon érkezett be az egyházmegyei felügyelő urhoz.

Nyolc vagon repülőgépet fentartartottak Magyarországon.

Nagy feltűnést keltett a Magyar Államvasutak elenőrző osztályának az a fölfedezése, hogy Románia repülőgépeket akar Magyarországon átszállítani.

A repülőgépek Svájcba érkeztek a románok számára és nyolc teljes vagonot töltenek meg. Azonnal intézkedés történt, hogy a küldeményt feltartóztatás: a vagonok egy része Biharkeresztes határállomáson, a másik része a

Nagyságos Egyházmegyei Felügyelő Ur!

Alulírottak a pucinci evang. gyülekezet nagy többségének képviselőiben bátorkodunk a következőket előadni:

Egyházunk beléletében az utóbbi időben sajnálatos események történnék. Minden presbiteri és közgyűlése kisebb-nagyobb botrányokkal végződik, mert a gyülekezet lelkésze és az egyháztagok között állandóan erős ütközpontok vannak. Lelkészünk tulajdonságai és önhatalmu eljárásával, melyet közgyűléseinken már hosszabb idő óta tanusít, magára haragította a hiveket, aminek hatása alatt az istentiszteletek már is a hivek gyér jelenlétében folynak le.

Az egyenletlenség oka az, hogy lelkészünk feltűnő erőszakos pártfogásával támogat, gyülekezet anyagi kárára, egy olyan tanítót, akit az állam nevezett ki, előzőleg ideiglenes, most már pedig tudunk és beleegyezésünk nélkül és ellenére véglegesen — tanítónak. Egyik gyűlés alkalmából neki ítélte ingyen a kántortanítói lakást, míg egy másikon ugyancsak egy drb. egy holdnyi kiterjedésű szántót és rétét ingyen (összesen évi 30 000 Korona értékben). A legutóbbi közgyűlésen a hivek nagy többsége újra, arra az álláspontra helyezkedett, hogy Titán József állami tanító és alkalmazott, neki semmiféle gyülekezeti javak nem adományozhatók, mert a gyülekezet anyagi ereje nem engedi meg az aféle bőkezű adakozásokat s így azokat tőle visszavonja, lelkész ur azonban úgy állította be a dolgot, hogy azt megmásítani nem lehet s utját állotta annak, hogy ezen javak visszakérüljenek.

mosoni állomáson van s egyelőre a repülőgépeket nem szállítják tovább.

Az antant katonai ellenőrző bizottságának Magyarországon időző tagjai intézkedtek a repülőgépek feltartóztatásáról és intézkedésüket azzal indokolták, hogy repülőgépeket még tranzit-áru gyanánt sem lehet Magyarországon átvinni.

Lederer a feleségére is rálőtt.

Pénteken tartották meg az új helyszíni szemlét a halálraítélt Lederer Gusztáv csendőrfőhadnagy lakásán. Lederer né ugyanis már a hadbírósi tárgyaláson is úgy vallott, hogy férje szerelemféltésből ölte meg Kodelkát, akinek meggyilkolása után Lederer feleségére emelte a pisztolyt és azt el is sütötte, azonban a golyó az ebédasztal tetejét horzsolva a falba fúródott. Lederer né a katonai főtárgyalás óta is állandóan azt hajtogatta védője előtt, hogy férje vele is végezni akart. Dr. Lévai Tibor védő kérelmére az asszony szavainak igazolására pénteken délelőtt megtartották az utolsó helyszíni szemlét.

A bizottság tüzetesen megvizsgálta az ebédasztalt és a két fegyverszakértő megállapította, hogy az asztalon csakugyan ott van egy hét milliméteres pisztolygolyó erős horzsolásának nyoma. Megállapítást nyert, hogy a golyót az alvó felől küldték az ablak felé és utijában csapódott az asztal

tetejéhez. Az asztalra terítették azt a linoleumos terítőt, amely étkezések alkalmával az abrosz alatt volt és látták, hogy a linoleum-vászonon is ott van a golyó vágásának nyoma közvetlenül az asztal sérülése fölött.

Ez a megállapítás most már valószínűsíteni látszik Lederer né állítását. Keresették a golyó nyomát a szemközti falon is, de nem találták. A fegyverszakértők lehetségesnek tartják, hogy a fáradt pisztolygolyó az ablak széles, vastag, piros ablakvédőjében megakadt és a parkettra hullott, ahonnan söprés közben elveszett.

A féltékenységi jeleneten kívül Lederer né azt is hangoztatta a katonai tárgyaláson, hogy lakásukban az irások között feltétlenül megvannak azok az iratok, amelyek arról tanuskodnak, hogy közte és Kodelka között tőzsdei elszámolások voltak. A vizsgálóbíró azonban hiába kutatta fel a lakást, nem akadt a tőzsdei elszámolásokról szóló irások nyomára.

Miután jelen panaszunk főokául a f. évi február 26-án tartott számadási és költségelölirányzási közgyűlés szolgál, ellene illetve határozatai ellen ezennel

fellebbezéssel

élünk s kérjük egy újabb közgyűlésnek összehívását elrendeli, az alább felsorolt napirenddel, mely mint ilyen hirdettessék ki, illetve hivatások össze.

Indokok:

- 1.) A febr. 26-i közgyűlést, az eddig szokásban volt, presbiteri gyűlés nem előzte meg.
- 2.) A múlt ülés jkve sem a gyűlés napirendje előtt, sem utána fel nem olvastattott.
- 3.) Költségvetésbe nem vétetett bele a háboruban állítólag eltűnt Nik a Lajos kántor föld és pénz, illetve természetbeni járuléka, holott a gyülekezet részéről sem: holttá nyilvánítási eljárás nem indított, sem haláláról hivatalos értesítés nem érkezett. Miután a gyülekezetet volt tanítójához szerződés köti, mindaddig míg holttá nem nyilvánítatik, teljes javadalmaszása fentartandó, illetve a föld és lakás bérbeadandó, természetbeni járuléka értékesítendő s az készpénzfizetésével együtt kamatoztatandó.
- 4.) Az egyházi tisztviselők fizetésének tárgyalásánál elnök a javaslat ellen szavazókat szólította fel először, mintegy figyelmeztetve őket, hogy ne merjenek ellene nyilatkozni. Az e körül támadt vita folyamán a mintegy 170 tagot számláló közgyűlés megbotránkozván és a tereméből kivonult, csak 15—20 gyülekezeti tag maradt benn.
- 5.) Dacára, hogy az elnök látta a többség kivonulását, az ülést fel nem függesztette, hanem tovább folytatta és velük határozatot hozott:

- a) megválasztott gyűl. felügyelővé Kúhár István Márkisevci
 - b) megválasztott gyűl. gondnokká Frankó Miklós Márkisevci.
- 6.) Kúhár Istvánnak az elnök lelkész, mikor az az egyház érdekét jogosan védte, személyes ellenségeskedést vetett szemére, jöllehet indulatosságában ő maga esett ezen hibába.
 - 7.) Elnök a gyűlésben Titán József állami tanítónak olyan ügyben adott szót, mely a gyülekezet anyagi érdekeit érinti, holott Titán sem nem tagja sem nem adófizetője a pucinci gyülekezetnek.
 - 8.) A gyűlés jkve sem fel nem olvastott, sem nem hitelesített.

Fentiek alapján kérjük a vizsgálat megindítását, új közgyűlés összehívását a febr. 26-án megtartott közgyűlés napirendjével, de kibővítve a következőkkel:

- a) Nik a javadalmtérképező ingatlanok mikénti jövedelmeztetése.
- b) Gyülekezeti számadások vezetését illetőleg határozathozatal.
- c) Titán tanító lakbéré.
- d) Faiskola kezelése.
- e) Indítványok, javastatok.

Kérésünk figyelembevételét kérve maradtunk

Markisevci, 1925. márc. 9-én.

teljes tisztelettel:

Kúhár István

Aláírá sok:

(Negyven aláírás.)

Evvel a fellebbezési ügygel aztán a közgyűlés véget is ért, következett a társas ebéd, hol aztán tovább gyűléseztek. . .

Itt jegyezzük meg, hogy még egy fellebbezés is adatott be ugyan azon

...rendes időben és rendszeres uton, ugylátszik az uton elveszett, szoba sem került. . . .
Közgyűlésnek ez a ténykedése bon-meg a békét az ev. egyházban, s írja el a hívőkről azt a felelősséget, amelyet a következményekért váll. Mindennek oka majd a vezető maga lesz, oka azért is ha az abban beáll majd a omlás. Ez csak az anyagi és magánérdeknek, különben korupciónak az egyházba bevezetése folytán következik be, egyben a vezetőség azzal is prób. hogy nem tartja tiszteletben az alkotmány legfontosabb rendelkez. egyben azon szép tanokat, mely Krisztusi tanok alapján Luther mációval teremtett meg.

Ászi — Hírek.

Nasi delavci szo navékse z- koga dela na vogrszkom odtirani sztno je to za nase delavsztno. drzava nemre preszkrbeti za delavo zadosztno delo, nego sze more pati tam, gde je preganyajo. Persze sze agrarnej reformi mamó zahvá- ki po nye demokraciji ne dá zemlé m, ki szo je potrební, dönok pa malo vecs zemlé, vendar pa ne ka bi z-tizste 'zveti mogli, moro delo idti, kak je to v zákoni maxi- mo. Kak szmo zvedli, nasa drzava Vojvodine tüdi odtirala nikaj szki delavcov, za repressalijo, za- szo vogri nase ztirali, vendar pa ne zadoscsénye za nase szir- te delavce.

G. Lendava, glavno meszto mnogá Prekmurja je brez gerenta, ao sze je, i kak sze gucsi, zavo- dnoga goszpoda . . . 31-ga mája kúper prisli »varasanci,« ka szí- teréjo csloveka, ki sze naj predla- gerenta. Büo je pa té dén ráv- riszalszki szvétek, je prisao med- szv. düh i nyim je zmésao jezike ta szo eden toga drügoga ne raz- rávno kak pri babilonszkom tör- Gucsali szo v ráznom jeziki tak, so naednok 6 oszob predlagali i dno, naj vszaka sztranka böde z ididaturov zasztópána, zvün demo- ske. Zató povedati moremo to, ka no miszlijo od nász v M. Soboti,

gda nász za klerikálce májo, ár pöleg klerikálcov szo pri toj kandidaturi mocno zasztópáne bilé radikálszka, socialiszticsna itd. tüdi. Nikáki escse mocno csákajo volívti, ki szo pa, kak je viditi v mocsen 'zelezen lagev za- prète; pa je csákamo kak Izrael na Mesiasa.

— Tocsilno takszo je plácsati do 31. julija za drügo pöletje 1924. Csi sze v pravom csaszi neplácsa, je strof trikrátíi rédne takse, csi sze pa po 31-tom v treszti dnévaj neplácsa, sze obrt töje concessija odvzeme.— Vszi tocsilci pijacs na szenyáj morejo vszako leto do 1. oktobra prisztójnoj szrezkoj upravi finansne kontrole prijaviti szle- decse: imé i krsztno ime, gde tocsijo pijacse, na dröвно, kakse lokale májo (povrsina, visina) kaksá je razzszvetláva, broj sztolov i sztöcov. — 8-ga julija je odborniska szejá (gyűlés) gost. zad- ruge, za odbornike obvézna. Ob 10 vöri pri Turki. Načelništvo gost. zadrüge v M. Soboti.

— Növa carina. Doszémao je znásala carina (váma) létno 1.700 mi- lijonov Din. Kak sze miszli, növa ca- rina neböde doszta vecs noszila, ár sze je carina na luxusno blágo zníza- la. Tö je pa escse véksi dökáz zatö, ka kmet szamo skodo trpi, ár ne vecs haszka za drzavo, nego vékso bremen za kmeta je prineszla.

— Dr'závni kan'zarje szo 'ze prisli i za priglasence szo tüdi 'ze raztálani. Blágo sze dopadnolo. — Sto superfos- fat i thomassalak szköz kmetijszke drüžbe scsé meti, naj sze glászi kem- prvlé, ár bode szledi dragse za 150/o-ov.

Pekarniski vajenec,

né pod 15 i né nad 17 lét sztaroszti, mocsen, z-bögse hí'ze sze taki gorivzeme. Blí- 'zánye sze zvê v PREKMUR- SKI TISKARNI M. Sobota.

— „Egyházi hírek.“ cím alatt mult számunkban közölt hír, mint ille- tékes helyről értesítenek, nem felel meg a valóságnak. Kérjük tudósítóinkat, hogy igyekezzenek azon lenni, hogy csak

és csakis a valóságnak megfelelő ér- tesítéseket küldjenek.

— Az aratás vidékünkön julius el- sejével kezdetét vette, nem általánosan, de részletekben igen. Aratnak leginkáb ott rozstot, hol az időjárástól szenvedett a rozst, mintegy rozsdát kapott, meg- feketedett, különösen a tul buja talaj- ban és a korán vetett rozst. Buzára még eddig nem jött semmi betegség, itt-ott üszkösdött. Egerek a tarlón elég szép számban mutatkoznak. Termés közép jó lesz.

— Műtrágya iránt érdeklődő gazdákat a M. Sobotai gazdasági egy- ezuttal értesíti, hogy műtrágyaszükség- letüket az értesítés vétele után rögtön jelentsék be, mert ha az egyesület régi készlete kifogy, az ujat már csak tizenöt százalékos felárral adhatja. Te- hát, hogy minél előbb a rendelést el lehessen küldeni s így olcsóbb műtrá- gyához jutni, mindenkinek saját érdeke, hogy azt mielőbb eszközölje.

— Százhusz kommunistát tartozttak le Franciaországban. A kormánynak a kommunista propagandával szemben elhatározott rendszabályainak végrehaj- tása során Párisban és a vidéken száz- husz kommunistát vettek őrizetbe, aki- ket azzal gyanusítanak, hogy részesek a Marokkóban folytatott komunista agi- tációban. A párisi lapok szerint Pain- levé miniszterelnök a kedden tartandó kamarai ülésen két kommunista polití- kust le fog leplezni, akik a marokkói kommunista propagandát irányították. Angoulinben a gyarmati ezredek közt kommunista propagandának jöttek nyo- mára.

— Kupsincei 30 ev. család ujonnan épített kápolnát és a napokban érkező harangjukat julius 5-én d. u. 1 órakor szentelik fel.

— Bicikli lopás. Sönauder Gyula tur- niscsei borbély m. hó 20-án este felé betért pár percre a Gerencsér féle vendéglöbe, biciklijét pedig ez időre kint hagyta a verandán. — Ezen rö- vid idő alatt valaki a biciklit ellopta s ezideig még nem sikerült nyo- mára akadni.

— Bucus Vel. Polanán. Mult hó 21- én tartották Velika Polanán az új Jezus szt. szíve templomban az első bucsut. — A bucsut megelőzőleg szt. missio is

volt, melyet egy celjei kapucimsatya tartott. Ez a bucsu jó alkalmul szolgált arra, hogy a SLS. egy kis politikát is adjon le a palinaiaknak. A két egyházi szónoklatot megelőzőleg a maribori párt titkár Kranjc tartott beszédet, ter- mézetesen Radics, Pasics és Pribiče- vič és az egész kormány ellen intézvén jámadást. A hatás különben egyenlő volt a semmivel, mert a jó palinaiak azt sem mondták: lepo zahvalimo, ka smo dužni? Délután a Žiškei orlisták szóra- koztatták a közönséget. Tehát mind ez egy napon. — Így tompítják le az áhitatos szt. bucsuk értéket ujabban itt nálunk Prekmurjében, pedig kár! Min- dennek megvan a maga helye és ideje.

Kam bomo šli 12. t. meseca?

— Hejyreigazitás. A multkori szá- munkban »ellopott és megkerült oltári szentség« c. alatt kis közleményt hoz- tunk, melyben pontosabb információ hiányában Šumák bogojinai születésű kereskedősegédre hárítottuk a lopás gyanuját. Pontosabb utánjárás után megállapítottuk, hogy a tettes Sömen Iván, amit szívesen helyreigazitunk Sumak ur kérelmére, ki minden tekin- tetben szorgalmas, feddhetetlen és köz- tisztületnek örvenndő ember hírében áll, és Bogojinában gazdálkodik.

5-ga julija pri TURKU

večerja ribičov; ribja juha, pap- ricerane ribe, koncert itd. itd.

Julius 5-én Turknál

halászlakoma, halászlé, hal- paprikás, zene stb. stb.

Odá sze eden 'zenszki i eden moski maksin za sívanye, pri ŠTEFAN KOČVARI mehanikar Murska Sobota.

Galagonya-bokor.

Elbeszélés. — Irta: B. J.

IV.

Aztán kiáltozá másodsor, har- szor, sokszor.

A vén ember behunyt szeme fel- ant s mereven nézett a mellette replő alakra.

— Nagyságos asszony!

Az öreg ember hangja csudálato- ércses volt, mikor e két szót ki- adta.

— Nézd én vagyok.

— Nagyságos asszonyom!

— Én vagyok, Juliska.

— Nagyságos asszonyom! Nem emlem én azt, hogy nagyságod itt je finom térdét a vén, rongyos szíj mellett. — Így még ki nem fo- rajtam a zivatar; cudarul vagyok. Méltóztassék itt hagyni, nagyságos asszonyom, nemsokára készen leszek.

— Édes apám! Lágyuljon meg szíved irántam!

— Juh-akol, trágya-fekhely. Hájh nagyságos asszony, ez még fejedelmi szót, finom, puha ágy. Nem vágyott vén Gázi ennyire, soha! — Döglött

kutyának. árok a helye, nagyságos asszonyom.

— Kegyelmezz, jó apám!

— Mi bünt követett el nagysá- gos asszonyom?

— Oh ne kérd, hisz jól tudod.

— Nem vagyok király, hogy kegyelmet osztogathatnék, se pap nem vagyok, hogy bűnök alól feloldozhat- nék valakit. — Csak preceptorágig vittem.

— Csak egy parányi irgalmat mutas irántam!

— A hetes szám gonosz egy szám. Hét esztendő óta nincs fedele a vén Gázinak. Mennyi napja van hét esztendőnek nagysád?

— Ne gunyolj e szóval édes jó apám!

— Annyiszor ebédeltem a házak küszübén, annyszor háltam szalmaka- zalok tövében, árokpártok, istállók já- szolában. — Hát ismeri nagyságod az öreg Gázit. az örök preceptort?

— Nevezz gyermekednek, kedves apám!

— Kít, esedezem alássan?

— Engem!

— Oh nagyságos asszonyom, hogy tehetném én azt. Hogy követhetne el ez a rongyos, vén ember ilyen ég-

bekiáltó sértést. Hisz nagyságod kacag- ná ki legjobban a vén bolondot.

— Juj be hideg van!

Az öreg ember reszketni kezdett, fogai összeverődtek.

— Beviszlek, kedves apám. Jer mnjünk be.

— Volt az öreg Gázinak vala- ha felesége is. Meghalt szegény. Ott fekszik a domb oldalában. Néha nap- ján ellátogattam a sirjához, megtekinteni az öregemet. — A sok szép, drága vi- rágot mindig letéptem sirjáról, csak azt hagytam rajta a miket a természet fa- kasztott, tavasszal.

— Az én anyám sirja az. A vi- rágokat én ültettem rája, kedves apám.

— Undorító, pocsék szaga volt valamennyinek. Mindég dühbe hozott.

Az öreg ember egyre jobban resz- ketett. Egy finom, meleg kendő borult rá s megérintette fakó, szederjes arcát.

Az a kerges tenyér görcsöseu összemarkolta a kendőt s elvetette, mint- ha férget dobna le magáról.

A deli hölgy zokogott.

— A nagy istenre kérlek jó apám, bocsáss meg!

— Nem marad utánam se kicsiny, se nagy. Vén Gázi üsd össze bokádát. Nagy sor az, így menni át a másvilágra.

— Öregem . . . mindjárt . . . nálad . . . leszek . . .

— Tudom, hogy, vétet követtem et, bűnös teremtese vagyok az istennek; az ég irgalmára esedezem, szánj meg ebben a rémitő pillanatban. — Térden állva könyörgök, szánj meg!

— Ismerte az én kis lányomat, nagyságos asszonyom?

— Oh ne nevezd úgy, az Isten szent nevére kérlek!

— Kedves jó gyermek volt. Sze- rettem. Édes anyja halála ntán magam ápolgattam, én neveltem fel. — Tudja nagyságod azt, hogy a farkas kölyök nem ismeri fél apját, anyját, ha már elhagyta az odut, melyben felnevelték. — Öregem, édes anyjukom, látlak, megyek; nem mondok el neked semmit.

A vén ember teste végig vonag- lott. — Gázi bátyánk csak volt!

A deli hölgy sikoltott, ráborult ar- ra a rongyos tetemre: jöttek a cselédek és karjaikon vitték a kastélyba.

Este fél kilenc órakor Hajki báró hiába várt valakire a jegenye-csoport- nál. Nem jelent meg senki.

Ma, nem jelent meg senki!

(Vége.)

Z-hája vszako nedelo. Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvun SHS.,
18 Din v Ameriko 20 Din. Cena anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
1-50 Din reklame 1- mali ogaszi 0-70 Din
i davek. Pri vecskrat popuszt.

Rökopiszi, ki sze ne szhránijo i ne vrnéjo sze
poslajo:
Reditelsztvo i oprávnistvo Mörszka Krajina
M Á R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési
negyedévre belföldön 15 Dinár, küll
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □
ként: szövegközt és nyiltér 1-50, re
1-—, apróhirdetés 0-70 Din és az ill
Többszörinél engedmény.

— Murska-Sobota nagyközség.
Szám: 1037/1925. Tárgy: hetivásárok.
Hirdetmény. Murska Sobota. 1925.
junius 7.-én. A nagyközség választmá-
nyának 1925 május 18.-án áozott hatá-
rozata értelmében a régi jogosultság és
engedély alapján a háboru alatt és után
kissé elhanyagolt nagyközségi heti vá-
sárok ezennel felujtattak. A heti vá-
sárok helye a főtér, hol az Aleksandar
ut és a regedei ut keresztezik egymást.
Ez helye a vegyes áruknak és az élelmi-
szernek. Az apró szárnyas állatok ré-
szére való hely a Soteska (zsácutca)
és a községi tér a Meolicz-féle kávé-
háztól az állami elemi iskoláig. A nagy
állatok részére való hely maradt a ren-
des vásártér. A heti vásárokon helypénz
nem szedetik, azok ingyenesek. A heti
vásárok szerdai napokon tartatnak meg.
A házalás, házanként való eladás ezen
napon szigoruan tiltatik.

A nagyközségi hivatal.

KÖZGAZDASÁG.

— Az egyenes adók egységesítése. A
pénzügyminisztériumban most dolgoznak
az egyenes adók egységesítéséről szóló
törvényjavaslaton, amelyet, mint Szto-
jadinovics pénzügyminiszter újságírók
előtt kijelentette, a kormány még junius
hónapban be fog terjeszteni a parla-
mentnek.

— Julius 5-ikén folytatják a jugosz-
láv — osztrák kereskedelmi tárgyalá-
sokat. A jugoszláv-osztrák kereskedelmi
tárgyalások már hosszab idő óta szü-
netelnek, miután a két delegáció állás-
pontjában bizonyos kérdésekben oly na-
gyok voltak az elletétek, hogy a tanács-
kozásokat újabb instrukciók beszerzése
végett félbe kellett szakítani. A delegá-
tusok újabb utasításait kormányai-
tól már megkapták és tárgyalásokat
julius 5-ikén újból folytatni fogják.

— Tiltakozó gyűlés a cukor-drága-
ság ellen. Vasárnap délelőtti a cukor-
répa termelők és a különböző fogyasz-
tási szövetkezetek együttes tiltakozó
gyűlést tartottak Beogradban a cukor
árának emelése ellen. A gyűlés hatá-
rozatot hozott, amelynek értelmében kö-
vetelni fogják a kormánytól, intézked-
jék, hogy az állami cukorgyárak lépje-
nek ki a kartellből és a cukor árának
csökkentése céljából szüntessék be a
cukor behozatali vámját, hogy így ol-
csóbb árakra kényszerítsék a belföldi
cukorgyárakat.

Odá sze

na Petánjei

edna 15 lejt gorsztojécsa
trgovina zmcjsanim blágom.

Tüdi eden lög.

Obvesztilo dá:

NEMECZ JANEZ trgovec
Murska Sobota.

Eladó

Petáneon

egy 15 éve fennálló vegyes-
kereskedés azonkívül 1 erdő.

Bővebbet:

NEMECZ JÁNOS
vaskereskedőnél
Murska Sobota.

Vsáki prázni, nedelo, četvrtek
i sobo to popoldan vrtni koncert.
Igra ciganska godba BARANJA.

Minden ünnep- és vasárnap ugy-
szintén szombaton és csütörtökön dél-
után kerti koncert. Játsszik BARANJA.

Gostilna — Turk — vendéglős
MURSKA SOBOTA

5 kg. kave

razašilju poštom u kuču
najkulantnije

HARAMIJE I MIKULIČIČ

Import kave

SUŠAK

tražite cijenike.

Eladó

üzemnagyobbitás végett
egy vizierőhajtásu egy
fűrészlapos keretfűrés. Üzemben meg-
tekinhető a tulajdonosnál:

OBÁL JENŐ

PERTOČA (Prekmurje.)

HALLO PRIJATEL! ZNÁS STO JE TOU MAJER STEVAN

v Murski Soboti
na Radgonszkoj ceszti?

Tő je násztaresa firma szabolije
i trgovina z gotovimi oblékami.
Csi scsés dobro obléko po fal
ceni dobiti, ali dober, garantē-
rani i po ceni stof i caig kűpiti,
te obiscsi tő Prekmurja nászta-
reso i nászolidnéso trgovino i
szabolijo, pa sze zagvűsas.

Hallo goszpé i goszpódje!!

Csi ká lépoga i modernoga, dob-
roga i po fál ceni viditi scséte, te
poglednite te nánovése Becs-ke i
Pariz-ke szprotolétne i létne damske
krscsáke, steri szo zdá prisli v

trgovino

A. Király M. Sobota

Dobijo sze tüdi po nánizjój ceni:
ti najmodernési förtoki za goszpé
i deco z-druka i z-glotta, nogavice
za goszpé, moske i deco, perilo
za goszpé i goszpóde i vsze vrszte
drobno i krátko blágo. Szlam-
nati krscsáki za goszpé od
100— dinarov napré

A. Király

trg. z krscsaki, perilom i krátkim blágom
M. Sobota (Bergerova hűza)

! Álljunk meg egy pillanatra

Minden rendes gazdának tud-
nia kell azt, hogy időt, pénz-
munkát és munkást egyaránt
csak úgy kímélhet a közeli
kaszálásban, ha beszerezi ma-
gának a valódi

„TÖRÖK“ KASZÁT

Éppen most érkeztek meg!
Ugyancsak megérkeztek a le-
ujabbfajta törhetetlen termés-
tes kaszakövek Svédországból
ugyszintén „Tiroli kaszakövek”
is, melyek a jó kaszához hoz-
závalók. Ily jó kaszát és kasz-
kővet beszerezni egyedül és
legolcsóbb árban, jótállás me-
lett csak:

HEKLICS ISTVÁN
vaskereskedőnél lehet
Murska Sobota.

Fizess elő a MÖRSZKA KRAJINÁ

Licitacija krčme.

Občina ŠALOVCI naznanja, da p
železniškoj stanici bodočo obd
sko krčmo daeva

20.-ga augusta 1925.

na javnoj licitaciji na tri le
od 1.-ga jan. 1926. do 31.
dec. 1928. z-arende dá. Pogoj
citacije se vpoglednejo lahko
občinskem uradi v Šalovci.

PREDSTOJNIŠTVO

Exportna klavnica Benko Jo'zefa z M. Sobote Kri'zevci (Prekmurje) pokrita z „SALONITOM.”

Pokrivajte Vase hiže z „SALONITOM” ki je najbűgsi ma-
terial vezdásnyega vrēmena pri pokrivanyi sztrehe. Lehki, trpés-
je, obramba je najhűsim nezdodam, ognjavaren je, szploh nenű-
nikaksega popravila, záto te nájcenése pokrivalo za sztrehe. Záto
sze za té pokrív nájvéksa garancija dá. V szkladiscsi je, gde sz-
tüdi vsza pótrűbne informácie dájó:

Čeh in Gáspár trgovina z mesanim blágo
in sztavbenim materijale
MURSKA SOBOTA

KOHN SÁMUEL Murska Sobota.

szállit

eredeti gyári

áron

valódi

ETERNIT

PALÁT,

meszet, cementet és deszkát.
THOMASSALAK.

Trifaili darabos szén.
SUPERFOSFÁT.